

gaar det ikke, der bliver ikke noget at fodre med.

Jeg vil minde om, at Landbruget i disse magre Egne kan sidestilles med Husmandsbrugene. Naar man i Lovforslaget har taget særligt Hensyn til disse, erkender jeg fuldt ud Berettigelsen deraf, og jeg er glad derved, men noget lignende, som gælder for Husmandsbruget, gælder for de magre Egne som Helhed, idet saavel Husmandsbrugene som de magre Egenes Landbrug skal gøre store Indkøb af Kraftfoder og fremmede Foderstoffer for i det hele taget at holde deres Bedrift i Gang. Derfor mener jeg, at lige saavel som det er berettiget at tage Hensyn til Husmandsbruget, vil det være berettiget, ja ganske nødvendigt, at tage tilsvarende Hensyn til Landbruget i de magre Egne i Almindelighed. Nu ser jeg meget vel, at den højtærede Minister har haft Øje herfor; og det glæder mig, men jeg anser det alligevel for nødvendigt paa en eller anden Maade at faa indført en Ændring, hvorved der tages noget mere Hensyn, og hvorved dette Forhold bliver noget skarpere betonet, end Tilfældet er. Man kan indvende: Ja, men det er ret vanskeligt at skelne mellem de forskellige Egne; hvis det gjaldt om at tage særligt Hensyn til et bestemt Sogns Beskaffenhed, var Sagen saare let, men saaledes er Forholdet ikke, idet der nemlig indenfor samme Sogn er stor Forskel paa Jorden. Der vilde dog sikkert ikke være noget i Vejen for at tage særligt Hensyn til de Egne, hvor Jorden er af en saadan Beskaffenhed, at der ikke kan dyrkes Byg paa den: det er nemlig der, Tampen brænder. Disse Egne hører jo til de allertarveligste, hvor man kun kan dyrke Rug, Kartoffler og Havre. Jeg tror derfor, det vil være nødvendigt at imødekomme de Ønsker og Krav, som er fremsatte fra adskillige Egne ovre i Vestjylland, om, at de for den Rug, de skal afleveré, faar andet Korn, og det er ogsaa det, den højtærede Minister i nogen Grad har taget Sigte paa i de faldne Udtalelser; men, som jeg sagde før, det bør understreges noget stærkere, fordi det efter min Mening er en Nødvendighed, ja, en Livsbetingelse. Det er ikke vanskeligt at forstaa, at naar Landmændene derovre skal afgive baade deres Rug og Kartoffler og ikke har andet at falde tilbage paa end den graa Havre, som de muligvis ogsaa skal afgive en Del af, kan de ikke være tjent med Forholdene. Jeg kunde tænke mig en Ændring, hvorefter Landbrugerne f. Eks. i de Egne, hvor der efter Jordens

ringe Beskaffenhed ikke kan dyrkes Byg, har Ret til at kræve Vederlag for afleveret Rug helt eller delvis ydet i Byg af tilsvarende Værdi, beregnet efter de i Lovforslaget fastsatte Priser for Rug og Byg. En saadan Ordning vilde efter min Mening være til ikke ringe Betyggelse for de vestjyske Egne, som med megen Bekymring ser Fremtiden i Møde, hvis de risikerer at aflevere deres Rug uden at faa nogen Erstatning derfor. Efter de Udtalelser, der er faldet, ikke alene fra den højtærede Minister, men ogsaa fra adskillige ærede Medlemmer, har jeg nogen Grund til at tro, at det vil være muligt at faa indført en Ændring i den af mig nævnte Retning. Jeg har nemlig forstaaet alle dem, der har berørt dette Spørgsmaal, saaledes, at de har vist Velvillie overfor de magre rugproducerede Egne, som findes i Vestjylland og enkelte andre Steder i Landet.

Med disse faa Ord vil jeg anbefale det foreliggende Lovforslag, men slutte med endnu en Gang at fremsætte det bestemte Krav, at der tages mere Hensyn til de magre Egne i Vestjylland, som er ude af Stand til at dyrke Byg, saa at deres Ønsker og Krav bliver opfyldt saaledes, at de faar andet Foderkorn for den Mængde Rug, de skal aflevere til Samfundet.

Indenrigsministeren (Rode): Det ærede Medlem, som sidst talte, undervurderer vistnok Betydningen af Lovforslagets Bestemmelser vedrørende de magre Egne. Disse Egne vil efter min Opfattelse efter Lovforslagets Bestemmelser være sikrede mod at komme til at aflevere noget af deres Havre, og de vil have en Fortrinsret til Andel i den Byg, der overhovedet er til Stede. Mere vil det dog være umuligt at tilstaa nogen: Sikkerhed mod at skulle aflevere Havre og Fortrinsret til Andel i den Byg, som overhovedet er til Stede. Saaledes er nemlig Lovforslagets Bestemmelser affattede, selv om adskillige Medlemmer ikke synes at kunne se det. Hvis der findes Landbrug i disse Egne, som de Bestemmelser, jeg her har skildret, ikke kommer til at omfatte, er det kun, fordi Jorden ikke er mager, eller fordi Høstens Udfald har været gunstigt.

Maa jeg benytte Lejligheden til overfor det ærede Medlem fra Gudme (Emil Petersen), som vendte tilbage til Kødordningen, at minde om, blot i den historiske Sandheds Interesse, at Kødordningen er en af Landbruget ganske specielt skabt Ordning; den administreres af Landbruget